

Bulletí

INFORMATIU DE L'ASSOCIACIÓ D'ARXIVERS DE CATALUNYA

EDITORIAL

La unitat de l'arxiu com a pretext

El darrer episodi del que ja comença a ser la llarga història de la restitució dels fons de la generalitat republicana, dipositzats a l'Archivo Histórico Nacional, secció "Guerra Civil" a Salamanca, ha estat la nova negativa de l'Administració central a les pretensions del Govern de Catalunya de recuperar els citats fons. Aquesta vegada el refús no ha estat categòric ni evasiu, sinó presentat de manera raonable i formalment en uns suposats impediments tècnics.

En resposta a una pregunta oral davant el ple del Senat, formulada pel senador Sr. Joaquim Ferrer i Roca, portaveu del Grup Català al Senat (Convergència i Unió), sobre les previsions del Ministeri de Cultura en relació amb la devolució a la Generalitat de Catalunya de la documentació actualment dipositada al Archivo Histórico Nacional, secció "Guerra Civil" a Salamanca, (DSCG-Senado. IV legislatura, 25-02-92, núm. 100) El ministre de Cultura, Sr. Jordi Solé i Tura, afirmà que es prodria trobar una solució, atès que sobre l'assumpte no hi havia ni un problema conceptual ni polític, sinó únicament tècnic, consistent a evitar el trencament de la unitat de l'arxiu de Salamanca.

L'any 1980, quan s'endegaren les temptatives pel retorn dels fons, l'administració estatal argüia amb bona lògica que no era possible ja que calia primer identificar el fons que se sol·licitava, tenint en compte el desordre documental que patien, donat que no havien estat tractats amb criteris arxivístics ni per a finalitats culturals o investigadores, sinó repressives. L'inconvenient se supera amb la reclasificació dels fons de la Generalitat, culminada amb l'establiment d'una sèrie específica dins la secció polític-social de Barcelona i en el seu reflex en el corresponent inventari. Tanmateix, des de fa un parell d'anys s'adueix el nou argument. Convé d'asenyalar que d'ençà el restabliment democràtic cap autoritat de l'Administració

central ha qüestionat el dret legítim del Govern de Catalunya de recuperar els fons que li pertany i que li van sustraure per la força i en circumstàncies excepcionals que amb la devolució del fons es podria iniciar una dinàmica reivindicativa que posaria en perill no tan sols la unitat de l'arxiu salmantí, sinó també la seva pervivència. Amb aquesta argumentació, el diputat de la majoria, Sr. Paniagua, manifestà l'oposició del seu Grup a la proposició no de llei de la minoria catalana, per a la devolució a la Generalitat de Catalunya dels fons que li va requisar amb motiu de la Guerra Civil, que es debaté a la Comissió d'Educació i Cultura del Congrés dels Diputats, el 28 de juny de 1989. Aleshores l'AAC palesà la seva disconformitat amb aquell parer (Butlletí informatiu de l'AAC, núm. 3, tercer trimestre 1989).

Atesa la reiteració d'una argumentació tan inconsistent, amb la qual el Govern fonamenta la seva desaprovaçió matisada a la devolució del fons, pensem que cal un aclariment. Tant la doctrina arxivística com el dret positiu coincideixen a definir l'arxiu com el conjunt dels documents produïts i rebuts per un organisme públic... com a resultat de l'exercici de les activitats que li són pròpies, conservats en previsió d'una utilització jurídica o històrica. A més, subratllen com a característiques determinants dels arxius el fet que s'originen de manera **natural, espontània, i no són el resultat d'una acció voluntària**. Per això **l'arxiu es contraposa a la col·lecció**. D'altra banda, els dos principis fonamentals de l'arxivística, recordem-ho, són el del respecte a l'origen i la procedència dels fons i el del respecte al seu ordre originari o estructura interna. Ara no escau estendre's en el comentari dels anteriors "preceptes", però és evident que si s'hi reflexiona es comprendrà facilment que en lloc de sosténir les tesis de l'Administració de l'Estat, el que fan es confirmar de manera indubitable les pretensions del Govern Català.

A la llum dels principis i les definicions anteriors cal interrogar-se sobre les bases de la unitat de l'arxiu de Salamanca. Des d'una perspectiva arxivística són tan febles com ho seria la constitució d'un arxiu de la industrialització o de la guerra del Francès. No es podrà negar que l'origen de l'arxiu de la Guerra Civil fou tan antinatural, des d'una óptica tècnica, com arbitrària des del sentit comú. Des d'un posicionament tècnic, no és més raonable preocupar-se pel restabliment de la unitat originària dels fons de la Generalitat republicana, mitjançant la integració dels fons salmantins en els qu'auui custodia l'Arxiu Nacional de Catalunya en lloc de defensar la pretesa unitat d'una col·lecció documental? La unitat de l'Arxiu de la Guerra Civil no es pot justificar des de cap punt de vista. Només es faria un bon servei a la cultura i a la investigació restituïnt, en els casos que fos possible, a les institucions originàries els documents que constitueixen la seva memòria, alhora que s'evidenciaria una voluntat de justícia reparadora sobre la que plana més d'un interrogant.

El Sr. ministre, en resposta a la rèplica del portaveu del Grup Català, assenyalà altres inconvenients menors, com ara el de la determinació exacta de l'abast dels fons de la Generalitat, atès que dels 500 lligalls -507 segons l'inventari- que integren la sèrie, ara se'n qüestiona la pertinença d'uns 300 per raó de la dificultat de diferenciar els períodes d'exercici real de les competències d'ordre públic. En aquest sentit, convé precisar que els lligalls amb documentació d'aquesta naturalesa són 10 (comissaria general d'ordre públic), a tot estirar 18 si s'hi afegeixen els corresponents passaports i autoritzacions, i segons

fons ben informades, els treballs de classificació foren condicionats per una interpretació restrictiva en la determinació de la pertinença o no del fons a la Generalitat de Catalunya, cosa que d'antavi ja estalvia aquesta segona valuació que semblava desprendre's de les paraules del Sr. ministre o, si més no, la limitaria considerablement.

Finalment, pel que fa a l'argument que les tesis de la UNESCO i del CIA/ICA preconitzen la solució adoptada pel Govern central per a la resolució del problema -la transferència dels microfilms al lloc d'on foren sustrats els documents- hem de manifestar que desconeixem l'existència de recomanacions tan taxatives i que, en qualsevol cas, el que s'ha imposat ha estat una interpretació subjectiva d'unes indicacions

descontextualitzades.

Pensem que la constitució d'una comissió mixta o la via de reunions reglades i pactades per trobar una solució satisfactòria per a ambdues parts, proposada tan pel Sr. ministre com pel portaveu del grup autor de la iniciativa, podria ser un instrument eficaç per desbloquejar una situació que ja fa massa anys que s'arrosegua. Tanmateix, voldriem afegir una puntualització a la proposta que acollim favorablement. Creiem que la comissió suggerida hauria d'estar integrada per professionals de reconegut prestigi, proposats per les associacions professionals i pels organismes internacionals competents en matèria arxivística, de manera que pogués actuar amb objectivitat i sense condicionaments.

NOTICIES

Constitució del Grup de Treball dels Arxivers del Baix Llobregat i l'Hospitalet de Llobregat

A la comarca del Baix Llobregat s'ha constituït un grup de treball format pels arxivers dels arxius municipals de Castelldefels, Esplugues de Llobregat, l'Hospitalet de Llobregat, Martorell, Molins de Rei, el Prat de Llobregat, Sant Boi de Llobregat, Sant Just Desvern, Sant Vicenç dels Horts i Viladecans, i l'Arxiu Comarcal de Sant Feliu de Llobregat.

Aquest grup de treball es constitueix amb la intenció de reflexionar sobre la problemàtica comuna que afecta els arxius de la comarca i de preparar temes monogràfics que puguin ser d'interès per a aquests. Es reuneixen de manera itinerant una vegada cada tres mesos.

Com a objectius per a aquest any, i amb el suport econòmic dels ajuntaments respectius, s'han marcat l'edició d'un follet divulgatiu sobre els arxius de la comarca, com també la convocatòria d'una beca de recerca de fons documentals baixllobregatins als arxius de la ciutat de Barcelona, de la qual es donarà publicitat pro-periment.

Nota de la junta sobre les quotes

En la sessió del 25 de març, la Junta Directiva va aprovar la reducció en un 50% de la quota per als socis jubilats que així ho sol·licitin.

Jornades sobre el Projecte de llei...

Durant els dies 6 i 7 d'abril, l'àrea de Dret Internacional Públic de la Universitat Pompeu Fabra va organitzar unes jornades per analitzar i debatre el Projecte de llei de regulació del tractament automatitzat de les dades de caràcter personal, dins el Fòrum d'Actualitat Jurídica de la Facultat de Dret.

Les dues sessions es van centrar en dos aspectes principals: el Projecte de llei en el context legal internacional i el Projecte de llei des de diferents perspectives. Les ponències van tractar els temes següents:

- Panorama de la legislació europea sobre protecció de les dades personals, a càrrec del senyor Stewart H. Dressner.
- La protecció de dades personals a mans de la policia: reflexions sobre el Conveni de Schengen, a càrrec del senyor Manuel Heredero Higuera.

Jornada d'estudi i debat sobre els estudis en arxivística a l'Europa comunitària.

Barcelona, dijous, 4 de juny de 1992. Barcelona, sala d'actes del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, Plaça Nova, 5 (Plaça de la Catedral). Organitza l'Associació d'Arxivers de Catalunya, amb la col·laboració de la Direcció General del Patrimoni Cultural de la Generalitat de Catalunya, l'Escola d'Administració Pública de Catalunya i la Direcció General d'Universitats de la Generalitat de Catalunya.

Aquestes jornades s'inscriuen en el context de la reivindicació d'uns estudis universitaris en arxivística i es proposen d'obtenir uns coneixements i unes informacions en relació amb els models de formació de països del nostre entorn polític, econòmic, social i cultural que coadiuvin en la formulació, la justificació i la defensa, davant dels òrgans competents de l'Administració, d'una proposta d'estudis en arxivística rigorosa i coherent amb les necessitats dels professionals del nostre país.

Es comptarà amb la presència dels ponents següents: per Itàlia, el professor Elio Lodolini, degà de la *Scuola Speciale per Archivisti e Bibliotecari* de la *Università di Roma "La Sapienza"*. Pels Països Baixos, el senyor Theo Thomassen, director de la *Rijks Archiwschool* (Escola d'Arxivística-Ministeri de Cultura) i membre de la *Section pour l'Enseignement de l'archivistique et la Formation des Archivistes* del CIA/ICA. Pel Regne Unit, el senyor Peter Walne, ex-arxiver del *Hertfordshire Record Office* i secretari honorari de la *Society of Archivists*. I, per la República Federal Alemanya, el Dr. Hermann Rumschödt, director general dels Arxius Estatals de Baviera i de la *Bayerische Archiwschule* (Escola d'Arxivística) i president de la *Verein Deutscher Archivare* (Associació d'Arxivers Alemany).

Aconseguir uns estudis universitaris especialitzats és un dels reptes importants als quals s'enfronta el nostre col·lectiu, i l'èxit i el rèsso que assoleixi aquesta Jornada serà un punt de referència clau en la consecució d'aquest objectiu. Per aquesta raó, l'AAC convoca els seus associats, els professionals de l'arxivística, el personal acadèmic i totes les persones amb responsabilitat en el sector públic i també tots aquells interessats i preocupats pel tema, a assistir a les sessions i a participar en el debat.

Valoració del Projecte de llei a la llum de la normativa internacional, a càrrec del Dr. Eduardo Vilariño Pintos.

- La regulació del flux internacional de dades, a càrrec del Dr. Joan Lluís Piñol i Rull.
- La correcta garantia del dret a la intimitat, a càrrec del senyor Valentín Carrascosa López.
- Les empreses de màrqueting directe, a càrrec de la senyora Elena Gómez de Pozuelo.

Així doncs, una vegada més es va tractar la qüestió de l'accés a la informació i la protecció de les dades personals automatitzades, a partir d'aquest Projecte de llei de l'Estat espanyol, que evidencia, d'una banda, la creixent necessitat de garantir aquests drets, però, d'altra banda, evidencia també certes mancances tant en el seu articulat com en la seva correcta aplicació.

Pròximament es publicaran els textos íntegres d'aquestes ponències.

XII Congrés Internacional d'Arxiu

Montreal, del 6 a l'11 de setembre de 1992. Organitzat pel CIA-ICA, debatrà el tema de la professió de l'arxiver a l'era de la informació. Cal adreçar-se a: XIIè Congrés Internacional d'Arxius, a/c Coplanor Congrès Inc., 511 Place d'Armes, Bureau 600, Montréal (Québec) Canadà, H2Y 2W7, tel. (514) 848-1133, fax (514) 288-6469.

Assemblees generals ordinària i extraordinària de l'AAC

El proper dia 4 de juny a les 7, després de la cloenda de la jornada sobre la formació a Europa, tindran lloc les assemblees ordinària i extraordinària de l'Associació, tal com preveuen els articles 13 i 18, respectivament, dels nostres estatuts. Les assemblees tindran lloc a la sala d'actes del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, Plaça Nova (Plaça de la Catedral).

LA JUNTA INFORMA. REUNIONS DE LA JUNTA DIRECTIVA

Sessió 2/92, de 19 de febrer i 2 de març

Conveni amb la Diputació de Barcelona. El 5 de febrer es va realitzar una reunió entre les dues parts en la qual es van fer les primeres concrecions del conveni subscrit entre l'AAC i l'esmentada Diputació. Les activitats del 1992 consistiran en: l'organització i coordinació d'un seminari amb el títol d'"Arxius Locals i Dinamització Cultural" (15 hores, 16-20 de novembre, en horari de tarda, al Pati Manning); la coedició del manual de Michel Roberge; l'assessorament i col·laboració en la redacció final del cens-inventari d'arxius de les comarques barcelonines; l'assessorament i coordinació de projectes de classificació i ordenació dels fons documentals de diferents ajuntaments de la comarca del Bages, i l'elaboració d'informes i assessorament, a petició de la Diputació,

sobre aspectes relacionats amb el patrimoni documental. En contrapartida, l'AAC rebrà una subvenció destinada a compensar el cost d'aquestes actuacions.

Estatuts professionals. Es discuteix la dificultat que representa, en el terreny de la defensa dels interessos col·lectius, el fet que diverses institucions convoquin places d'arxiver sense incloure-hi un representant de l'Associació al tribunal. Es resol intensificar l'acció de normalització sobre aquest tema.

Formació. M. Casademont informa sobre la seva assistència a una reunió convocada per la Delegació Territorial d'Ensenyament de Barcelona, on es va proposar un nou mòdul d'FP-3, destinat a formar "tècnics d'arxius, biblioteques i documentació". Es decideix continuar participant en el procés de definició d'aquest

nou mòdul per assegurar que pugui servir per cobrir el buit existent en els tècnics auxiliars i administratius qualificats en matèria d'arxius.

Alta de nous associats. Lluís ALBERTI i SERRA (adherit), Jaume Enric ZAMORA i ESCALA (adherit) i Maria Lluïsa RODRÍGUEZ i MUÑOZ (Arxiu dels Jutjats d'Instrucció i Penal).

Passer d'adherits a numeraris. Judit TAPIOLÉS i BADIELLA (Arxiu Municipal de Rubí), Erika SERRA i COBA (Arxiu Comarcal de Figueres), Silvia DOMÈNECH i FERNÁNDEZ (Arxiu d'Imatges Ajuntament de Barcelona) i Gràcia PEDROSA i DOMÈNECH (Arxiu Central del Departament de la Presidència. Generalitat de Catalunya).

Baixes. Jordi CARRIÓN i CUBELLS, Frederic VÁZQUEZ i OSUNA, Glòria IRAANZO i TERUAL, Assumpta CARBONELL i TRULLS i Maria Carme MONTOLIU i GIL.

RECUULL DE PREMSA

1991

desembre

- 14 "La insolència de Fabre i Huertas". Article d'opinió de Xavier Febrés sobre el "Noticiari de Barcelona" de Jaume Fabre i Josep M. Huertas, on se cita breument el treball d'aquests periodistes a la Casa de l'Ardiaca. Avui.
- 21 L'arxiu del poeta Pedro Salinas, entregat com a còpia microfilmada a la Residència d'Estudiants de Madrid per Rodney G. Dennis, conservador de la Biblioteca Houghton, de la Universitat de Harvard. Diari de Barcelona.
- 22 La Diputació de Barcelona estudia la posibilitat de traslladar provisòriament el Centre de Documentació Teatral a la antiga Escola de Bibliotecàries, mentre s'aconsegueix suemplazamiento definitiu en el Institut del Teatre. El Observador.
- Salvador Obiols publica "Catalunya, blanc i negre", llibro fotogràfic que rescata instantànies de diversos archivs, especialment del de la editorial Espasa-Calpe. La obra evoca la vida catalana entre 1839 y 1981. El Periòdico.
- La biblioteca i arxiu de la Royal Commonwealth Society, la font d'informació més important sobre l'Imperi Britànic, tanca les portes per iniciar la venda del seu fons documental. Una greu crisi econòmica l'ha portat a aquesta situació. Avui.
- Un arxiu etnogràfic començat el 1935, amb documentació referent a tradicions, danses i topònima del Montseny, Barcelona i el Vallès, va a parar a les escombraries per desavenços entre el seu propietari, Francesc Gosalbes, i el propietari de l'immoble on es conservava. Avui.
- 23 La exposició "Manlleu: músics del XX" recupera l'arxiu particular de Joan Viladomat. Un compositor tan popular mentre vivió com a olvidat amb la seva desaparició. La Vanguardia.
- 28 El Govern concedeix catorze medallades d'or al mérit artístic. Dos de les han estat concedides a la companyia informàtica IBM i a la Fundació Ramón Areces per su patrocini en la informatització del Archivo de Indias. La Vanguardia.

1992

gener

Las caixes del senyor Josep Buch i la història del barri de Gràcia. Mor un gracienc que conservava el passat dels antics pobles del Pla de Barcelona. Gràcia Express.

Arxius parroquials del Bages. David Pont, guanyador de l'ajuda del Centre d'Estudis per a l'elaboració d'una guia, fa un avanç del seu treball. Aquí exposa algunes dades útils sobre l'arxiu de la parròquia de Sant Joan de Vilatorrada i sobre la de Sant Cristòfor de Súria. Centre d'Estudis del Bages, circular núm. 59 (núm. extraordinari).

febrer

3 El president de Argentina, Carlos Menem, firmarà hoy un decreto para permitir el libre acceso a los archivs policials de este país. Expectación ante los datos que puedan revelarse sobre criminales nazis, tales como Bormann, Mengele y Eichmann. El País.

Argentina abre al público los archivs policials que recogen la actividad de los jerarcas nazis refugiados en este país, a petición del Congreso Mundial Judío. El Periòdico.

Els documents de la Junta de Comerç seran classificats després de vuitanta anys. L'arxiu és clau per al coneixement de la primera industrialització. Avui.

4 El presidente Menem declara aberts los archivs policials sobre los jerarcas nazis refugiados en Argentina. Diverses voces piden que se abran també los archivs con documentació relativa a la dictadura militar de los anys seixanta. La Vanguardia.

El presidente Menem abre los archivs secrets sobre los nazis refugiados en Argentina tras la derrota alemana en la II Guerra Mundial. El Observador.

La apertura de los archivs del KGB saca a la lluz una carta del líder del PCI, Palmiro Togliatti, en la que éste se niega a interceder por los soldados italianos prisioneros en la URSS. El Periòdico.

5 La publicació de una carta de Togliatti, hallada en los archivs soviètics, en la que éste se negaba a interceder por los prisioneros

italianos en la URSS durante la II Guerra Mundial, desencadena una tormenta política en Italia. La Vanguardia.

- 7 La apertura de los archivs policials argentinos decretada per el president Menem podria arrojar alguna lluz sobre el número de nazis que llegó a este país tras la Segunda Guerra Mundial. Reportaje sobre los más conocidos jerarcas del III Reich refugiados en Argentina. La Vanguardia (Revista, p. 1-3).

El fons fotogràfic d'EL PATI lliurat a l'Arxiu Municipal de Valls. El Pati (Valls).

- 10 El Ministerio de Cultura adquiere, per 50 millones de pesetas, el archivo del fotógrafo Alfonso, compuesto por unos 100.000 negativos registrados entre finales del siglo XIX y la fecha de su muerte en 1990. El País. L'Urgell tendrá una historia gráfica de ámbito comarcal. El proyecto está siendo llevado a cabo por el Arxiu i Museu Comarcal. La Mañana.

- 18 La nueva Ley de Protección de Datos Personales sancionará la filtración de los datos contenidos en ficheros públicos a las empresas privadas. El Observador.

- 22 El director de la CIA, Robert Gates, promete abrir los archivs sobre el asesinato del presidente Kennedy si el Gobierno decide levantar el secreto que pesa sobre ellos hasta el año 2029. El Periòdico.

- 23 El impacto de la pel·lícula "JFK", de Oliver Stone, obliga a la CIA a considerar la posibilidad de abrir parte de sus archivs relacionados con este caso, y otros tales como la invasió de Bahía de Cochinos y la crisi de los misiles de 1962. El País.

- 25 Un recurso complica el nuevo Archivo de la Corona de Aragón, en la plaza de las Glòries. Los expropiadors piden la suspensió de les obres porque se realitzan en zona verde. El Periòdico.

- 28 El Centre d'Art Santa Mònica de Barcelona inaugura a la seva seu el Centre de Documentació Alexandre Cirici. Aquest arxiu concentra tota mena de documents lligats a l'art contemporani. Avui.

- Barcelona dispone desde hoy de un centro de documentació d'art contemporani. El Centre Alexandre Cirici (Cedac), ubicat en el Centre d'Art Santa Mònica, cuenta con 5.000 volumenes y 4.000 dossiers de informació sobre artistas. El Observador.

- La pel·lícula castellera donada a l'Arxiu Municipal de Valls enregistra imatges de la diada de Sant Joan del 32. A partir de l'any 1926 es va viure un estimable Renaixement de les dues colles vallenques. El Vallenc, núm. 204.

- 29 Cambres de més endreçs històrics. La situació dels arxius històrics municipals de les nostres comarques és penosa, i la catalogació que se'n fa no és amb criteris operatius. Regió 7.

- L'arxiver ambulant, una proposta del Centre d'Estudis del Bages que avança. Regió 7.

març

- 1 Los archivs municipals de los distritos de Barcelona publicarán la primera guia que cataloga sus fondos documentales. Con este inventario avanzan un poco más en su lenta consolidación. La red aún se encuentra en estado embrionario. El Periòdico.

- 2 Una tercera parte de los archivs del Partido Comunista de la Unión Soviética se abre hoy al público. Razones técnicas -falta de ordenadores- impiden de momento la apertura total. El País.

- Los archiveros alertan sobre el comercio abusivo de documentos y libros durante un encuentro celebrado en Palma de Mallorca organizado por la Sociedad Arqueológica Luliana (SAL), en el que se presentaron diversas ponencias. El País.

- Torna a obrir la biblioteca del patrimoni arquitectònic català. El Centre d'Investigació i Informació del Patrimoni Arquitectònic Català (CIIPAC) queda instal·lat al Palau Moja. Posseeix informació fitxada de 35.000 monuments del país. Avui.

- Apertura parcial de los archivs del PCUS. El Kremlin intenta que ninguna persona viva quede comprometida con la revelació de documents. Partidots de la izquierda española recibieron importants sumas de diners. El Observador.

- 3 La apertura de los archivs soviètics està provocant escàndals internacionals. Las autoridades russes se plantean restringir su acceso, segons el president del Comité de Archivos de la Federació Rusa, Rudolf Pijot. El País.

- 4 Decepció tras la apertura de los archivs sobre nazis refugiados en Argentina tras la II Guerra Mundial la documentació no aporta nada nuevo "Los archivs han dejado de ser secrets porque no guardan ningún secreto", afirma un investigador judío. El Observador.

- 5 La UNESCO presenta a París el banc d'imatges Patrimonio 2001, que neix amb l'objectiu de reunir informació fotogràfica i documental sobre els béns naturals i culturals de la humanitat. La Caixa i Agence gamma participen en el programa. Avui.

La Unesco presenta su programa "Patrimonio 2001".

destinado a inventariar fotogràfica y documentalmente los bienes de la humanidad. Pondrá a disposición de los especialistas 40.000 imágenes referidas a más de 350 monumentos, conjuntos arquitectónicos y ciudades históricas. El País.

Presentado ayer el País el proyecto Patrimonio 2001, que pretende crear un archivo fotográfico sobre los bienes culturales de la humanidad. Se podrá acceder a la documentación desde cualquier parte del mundo, a través de una terminal. El Observador.

El programa de la UNESCO "Patrimonio 2001", con participación de La Caixa, crearà un archivo fotogràfic informatizado sobre los bienes culturales de la humanidad. Mayor Zaragoza presenta el proyecto en París. La Vanguardia.

Se presenta en París el proyecto de la UNESCO "Patrimonio 2001", que reunirá información fotográfica y documental sobre los bienes culturales de la humanidad. El Periòdico.

Presentat a la seu de la UNESCO a París el projecte "Patrimoine 2001", destinat a aplegar informació gràfica i documental amb l'objectiu de crear un banc de dades sobre els béns culturals de la humanitat. Diari de Barcelona.

- 7 El Museum of Fine Arts de Boston exhibe una colecció de dibujos de Fra Bartolomeo que han permanecido ocultos durante 500 anys en diversos archivs de arte públics y privados, en increible buen estat de conservació. La Vanguardia.

Material pels Arxius Històrics Comarcals d'Igualada i de Vilafranca del Penedès (armaris compactes). Diari d'Igualada.

- 8 La CIA quiere abrir sus archivs para demostrar que no hubo complot en el asesinato de Kennedy. La agència desea zanjar la polèmica reabierta con la pel·lícula "JFK", de Oliver Stone. El Periòdico. La Generalitat només ha rebut microfilms del 50% dels arxius requisats per Franco. El govern català prepara una nova ofensiva per recuperar els originals. Han passat deu anys des que es va firmar el conveni de microfilmació entre ministri i conselleria. Avui.

Correspondència del president Francesc Macià forma part de la documentació de la Generalitat republicana que es conserva a la secció de la Guerra Civil de l'Archivo Histórico Nacional de Salamanca. Avui.

- 10 El cuerpo de bomberos elabora un banco de datos informático sobre los edificios de Barcelona, que permitirá conocer, antes de acudir al lugar del siniestro, el tipo de inmueble en el que se actuará. El fichero empezará a utilizarse este mismo año. El Observador.

- 13 Un banc de dades sobre compra-venda de vivenda reunirà 10.000 ofertes immobiliàries. La Caixa de Catalunya posa en marxa el nou sistema per facilitar la cerca d'un habitatge. Avui.

- 17 El derecho de acceso a los archivs públics no està garantizado en el proyecto de ley de régimen jurídico de las administraciones públicas, alguno de cuyos aspectos podría ser anticonstitucional, segons experts consultats per Europa Press. La Vanguardia.

- 19 L'Arxiu Secret del Vaticà obre les seves portes. El fons ocupa una llargària de prop de 100 quilòmetres de prestatgeries. Només un reduït nombre d'estudiosos tenen accés a la documentació. Avui. Presentada la memòria de com funciona l'arxiu municipal (Valls). Diari de Tarragona.

- 20 Los documents del Archivo Secreto del Vaticano hasta el 22 de enero de 1922, fecha de la muerte del papa Benedicto XV, se abren a los estudios. El Periòdico.

Es presenta a la premsa la Memòria-Informe de l'Arxiu Municipal de Valls, del desembre del 91. El Vallenc.

- 24 Reorganización de los servicios archivísticos municipales, bajo la dirección política de Joan Fuster y técnica de Ramon Alberch. Està en marcha la refundació del Institut Municipal de Història, que englobarà diversos centres de documentació. El Periòdico.

- 29 Edifici nou per a l'Arxiu Històric de Vila-Seca. El construiran al carrer del Patró i tindrà 453 metres quadrats. Nou Diari.

abril

- 14 El baró del Albi cede a Cultura su archivo de 6 siglos de nobleza. Cientos de documentos que estaban depositados en el castillo de Montsonís, en la Noguera. Després de su estudio, la documentació serà expuesta en Montsonís. Segre.

- 21 La Generalitat recupera documentació del segle XVIII de l'Hospital de Blanes.

OFERTES D'OCUPACIÓ

CONVOCATORIA del concurso para la provisión, entre funcionarios del cuerpo de archiveros-bibliotecarios, de diversas plazas en las secretarías generales del Congreso de los Diputados y del Senado. 16 de enero de 1992. BOCG B-033 (Sección Cortes Generales), 17 de enero de 1992.

CONCURS DE MÈRITS per proveir una plaça d'arxiver/a del Parlament de Catalunya en règim d'interinitat. BOPC núm. 5, de 23 d'abril de 1992.

ACUERDO de 10 de febrero de 1992, de las Mesas del Congreso de los Diputados y del Senado, adoptado en reunión conjunta, por el que se convoca oposición, turnos libre y restringido, para la provisión de cuatro plazas del cuerpo de archiveros-bibliotecarios de las Cortes Generales. BOCG núm. B-045, de 24 de marzo de 1992.

BIBLIOGRAFIA RECENT

ALBERCH, Ramon, BOADAS, Joan. *La función cultural de los archivos*. Bergara: Irargi; Centro de Patrimonio Documental de Euskadi, 1991, 94 p.

Fuentes y métodos de la historia local. Actas. Zamora: Confederación Española de Centros de Estudios Locales, 1991.

Memòria de l'Arxiu Històric de la Ciutat, febrer de 1991-gener de 1992. Girona: Ajuntament, 1991-1992, 18 p.

LOUREIRO, Celso. *Fons americans en arxius de Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, 1992, 148 p.

"Dos quilòmetres d'història. Són dos quilòmetres de prestatgeries que contenen la història de la Universitat de Barcelona", a Comunicacions, núm. 9, 15 de març de 1992.

MORENO TORRES, V. *"El Archivo Histórico de Protocolos del Colegio Notarial de Granada"*, a Gazeta de los Notarios, núm. 33, marzo de 1992, p. 13.

PROPERES CONVOCATÒRIES

The management of archives and records: new technologies and practices. Liverpool (Anglaterra). 1992. El termini per sol·licitar la participació en aquest curs organitzat pel British Council conclou el 31 de juliol. Per a més informació: British Council Institute. Amigó, 83, 08021 Barcelona, tel. (93) 209 60 90

IX Jornadas de Archivos Municipales. Arganda del Rey (Madrid), 4 i 5 de juny de 1992. Organitzat pel Grup de Archiveros Municipals de Madrid, tractarà el tema "El Reglament de l'Arxiu Municipal. Estudis i propostes". Per a més informació: Julio Cerdá Diaz, secretari del Grup de Archiveros Municipals de Madrid, Archivo Municipal, av. del Ejército, 7, 28500 Arganda del Rey, tel. (91) 871 22 81.

2n. Premi Josep Moragues de recerca en humanitats i ciències socials a la comarca de la Selva. Convocat pel Consell Comarcal de la Selva i organitzat pel Centre d'Estudis Selvatans. Cal tramestre els treballs per triplicat a l'Arxiu Històric Comarcal de la Selva abans del 30 de maig de 1993. Per a més informació, adreueu-vos al Arxiu: C. Ave Maria, 5, bis, 17430 Santa Coloma de Farnés, tel. (972) 84 21 46.

Premi Gumersind Bisbal i Gutsem. Concedit a un estudi d'investigació sobre una comarca de llengua catalana o de qualsevol de les seves localitats o dels seus personatges. Preferentment es valoraran els treballs referents a la comarca de l'Anoia. Import: 100.000 PTA. Termíni de presentació: entre el 15 d'abril i el 30 de maig de 1992. Data d'atorgament: 6 de setembre de 1992. Adreça: Josep Riba i Gabarró. Sant Cristòfor, 5, 08787 La Pobla de Claramunt, tel. (93) 808 62 27.

Premi Francesc Carreras i Candí. Monografies o treballs d'investigació històrica o econòmica de les èpoques moderna i contemporània, referents a una localitat de les terres de llengua catalana o al conjunt d'un dels països catalans. Import: 200.000 PTA. Termíni de presentació: del 15 de maig al 15 de setembre de 1992. Data d'atorgament: 15 de desembre de 1992. Adreça: Josep M. Roig i Rosich. C. Clot, 185, 3r. 2a., 08027 Barcelona, tel. (93) 340 78 39.

VIIIa. Trobada del Groupe de Cartothecaires de LIBER. Barcelona, del 28 de setembre al 2 d'octubre de 1992. El grup LIBER (Ligue des Bibliothèques Européennes de Recherche), creat el 1971 amb l'objectiu d'establir una situació de relació estreta i constant entre les biblioteques d'investigació europees, compta amb una secció dedicada a les cartoteques, com a centres de recerca especialitzats. Aquesta branca del tronc central

de LIBER va ser creada l'any 1978 i porta el nom de LIBER, Groupe des Cartothecaires.

Les cartoteques poden ser albergades en diferents tipus de centres: arxius, biblioteques, museus, instituts geogràfics i institucions militars, entre d'altres. A tots ells vol arribar LIBER, Groupe des Cartothecaires.

En l'acte fundacional del Grup es va decidir de celebrar una trobada bianual dels cartotecaris europeus i tractar-hi un terme propi en profunditat. Aquest any 1992 és previst de celebrar aquesta trobada a Barcelona, durant els dies 28 de setembre i 2 d'octubre. Una Comissió formada per professionals de Barcelona i de Madrid, procedents de diferents institucions, se n'ha fet càrrec de l'organització i l'Institut Cartogràfic de Catalunya n'ha assumit la direcció i la responsabilitat màxima.

El tema que es tractarà al Congrés de Barcelona serà "Difusió i promoció dels materials cartogràfics".

La resposta de participació fins ara és ben positiva, tant pel que fa al nombre de pre-inscrits com pel nombre de comunicacions anunciades. Es preveu l'assistència de professionals d'arreu d'Europa, incloent-hi, amb força possibilitats, la presència de professionals de l'Europa de l'Est. Cal també indicar el gran nombre de persones que s'han inscrit procedents de diverses comunitats autònombes de l'Estat espanyol.

Entre les comunicacions que és previst de llegar figuren tres de referides al tema del material cartogràfic dipositat en els arxius: una de tipus general, a nivell teòric, i dues que fan referència al material cartogràfic dipositat en sengles arxius espanyols. Sempre, naturalment, tenint com a nord el tema central del Congrés.

L'interès d'aquest tema dins del món de l'arxivística es fa cada dia més evident aquí i arreu. És una assignatura pendent que sortosament ja comença a perdre aquesta condició per transformar-se en un objectiu que es preveu superable en un futur potser no massa llunyà.

Una informació més àmplia, bé de tipus general, bé a nivell de possible participació, es pot obtenir posant-se en contacte amb la Cartoteca de Catalunya de l'Institut Cartogràfic de Catalunya, carrer de Balmes, 209-211, 08006 Barcelona, tel. 218 87 58, ext. 253.

Edita: Associació d'Arxivers de Catalunya

Redacció: Hotel d'Entitats

Empordà, 33. Planta 10, despatxos 1 i 2

08020 Barcelona

Tel. (93) 278 02 94, Fax (93) 278 01 74

Coordinació: MONTSERRAT CANELA.

MONTSERRAT CARRERAS, JOAQUÍN LLANSO, MA CINTA MANE

Disseny gràfic i Il·lustració: VÍCTOR NAVARRO

Maquetació: MAYA & CARDIL

Impressió: Algraf

DL: GI-292-89

ISSN: O214-6924

Patrocinia: **gama** Equipment integral d'Arxiu

ELS ARXIUS A LES PUBLICACIONS OFICIALS

RESOLUCIÓ de 12 de febrer de 1992, de delegació de competències en el director general del Patrimoni Cultural. DOGC núm. 1563, de 2/3/92,

CORRECCIÓ D'ERRADA a la Resolució de 25 de novembre de 1991, per la qual es resol el concurs de mèrits de provisió de llocs de treball corresponents al cos de titulats superiors de la Generalitat, especialitat de psicòlegs, de pedagog, de planificació lingüística, de patrimoni artístic d'arxivers. DOGC núm. 1524, de 29/11/91.

CORRECCIÓ D'ERRADA a la Resolució de 29 d'abril de 1991, de nomenament de membres de la Comissió Nacional d'avaluació i Tria de Documentació. DOGC núm. 1565, de 6 de març de 1992.

RESOLUCIÓ de 18 de febrer de 1992, que dóna publicitat al Reglament de funcionament de la Comissió de Coordinació Generalitat-Església a Catalunya per al Patrimoni Cultural. DOGC núm. 1568, de 13/3/92.

COMUNICACIÓ que la citada Comissió celebra sessió el próximo día 9 de abril de 1992, en cuyo orden del día figura la comparecencia, a petición propia, del ministro de Defensa, para informar de la situación de los archivos del Arsenal Militar de la Carraca en San Fernando (Cádiz), así como de la encuesta elaborada por el Grupo Europeo de Investigación sobre Fuerzas Armadas y Sociedad y que van a realizar Alemania, Austria, Francia, Holanda, Italia, Noruega, Suiza, Checoslovaquia, Dinamarca y España. Congreso de los Diputados. Diario de Sesiones núm. 430, de 9/4/92.

EDICTE de l'Ajuntament de Cerdanyola del Vallès, relatiu al Reglament de règim interior de l'arxiu municipal. DOGC núm. 1585, de 22/4/92.

HORARIS D'ATENCIÓ AL PÚBLIC

Administrativa: EULÀlia GARRETA
de dilluns a dijous de 6 a 9

President: RAMON ALBERCH
1r i 3r dilluns de cada mes, de 6 a 9

Secretari: NARCÍS CASTELLS
2n i 4t dimecres de cada mes, de 5 a 7

Vocal de fons bibliogràfic i documental: LAUREÀ PAGAROLAS
Els dijous, de 4 a 7